

ת"פ 11879/01/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 11879-01-21 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין)

06 דצמבר 2022

לפני כבוד השופטת שרון ריבלין-אחאי
מדינת ישראל
המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד רוזין אדרי

נגד
הנאשם
פלוני
ע"י ב"כ עו"ד אדיר בן לולו

נוכחים:

ק. המבחן הגב' אוריאן יששכר

ק. המבחן הגב' אתיר אבו אלהוא

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין - נוסח מותר לפרסום

הנאשם יליד 01/10/2004 וכיום בן 18 וחודשיים, הודה בכתב אישום המייחס לו עבירה של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית-עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1973.

על פי עובדות כתב האישום ביום 02.05.2020, עת היה הנאשם כבן 15 ושבעה חודשים...החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 0.51 גרם ובסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 0.6 גרם נטו.

תמצית תסקירי שירות המבחן

מהתסקירים עולה כי הנאשם מגיע ממשפחה המונה זוג הורים נשואים ושלושה ילדים, ללא בעיות כלכליות או בריאותיות, אולם שירות המבחן התרשם ממערכת יחסים מורכבת בין ההורים. כן התרשם כי הורי הנאשם מעורבים בחייו ומודאגים מאוד ממצבו אך ניכר כי מתקשים להוות עבורו דמויות סמכותיות וכן מתקשים לגייסו כדי לבצע שינוי במצבו.

הנאשם נקלט ב... בחודש מרץ 2021 והקליטה הייתה מלווה בקושי רב בעיקר בעקבות היציאה מהבית והגעגועים למשפחה, עם זאת דווח כי שיתוף פעולה וקיבל את סמכות הצוות. לאחר 3 חודשים במסגרת האבחון הומלץ על מסגרת חוץ ביתית שתקנה לנאשם גבולות, סדר יום ותסייע לו למצות את התהליך הטיפולי והוא שולב במסגרת "... שהייתו שם התאפיינה בקושי בקבלת סמכות המדריכים וקושי בשליטה בכעסים, בחינת גבולות והיגררות אחר התנהגויות שליליות של נערים. בעניינו של הנאשם נערכו מספר ועדות חירום אך בכולן סרב הנאשם לקחת אחריות על מעשיו ועל תוצאות בדיקות השתן שמסר והמשיך להכחיש את השימוש בסמים. חרף הניסיונות החוזרים, בינואר 2022 סיים הנאשם את שהותו במסגרת.

עם חזרתו לקהילה הופנה הנאשם לטיפול במרכז יום להתמכרויות "קשב לנוער" ב..., והתחייב לתכנית טיפול שנבנתה שם עבורו, אולם לא הצליח לעמוד בה. ועדת חירום שנערכה בעניינו העלתה כי החזרה לקהילה פגעה ביכולתו של הנאשם לשמור על תפקוד תקין והימנעות מביצוע עבירות. בשיח עם הנאשם זיהו כי מדובר בנער אינטליגנט בעל פוטנציאל להצלחה אך את כל כוחותיו הוא משקיע בהכחשה והסתרה של הקשיים אותם חווה. בחודש מרץ 2022 נפלט הנאשם ממסגרת "קשב לנוער" מה שהותיר אותו בקהילה ללא כל מסגרת או סדר יום מאורגן.

ביחס לביצוע העבירה, שירות המבחן מצוין כי הנאשם אינו מכחיש את ביצועה, אולם מכחיש כי יש דאגה בתחום השימוש בסמים או תלות שלו בסם הקנאביס.

שירות המבחן מזהה גורמי סיכון רבים בעניינו של הנאשם- והם כוללים התרועעות בסביבה שלילית, שימוש פעיל בסמים מסוגים שונים, קושי להיעתר לסמכות ההורים, קושי לתת אמון בגורמי הטיפול השונים ושימוש באלימות בביתו.

לפיכך קבע שירות המבחן כי לאור גורמי הסיכון הרבים וחוסר המוטיבציה של הנאשם לחולל שינוי במצבו, לא יוכלו לסייע לו ולא יוכלו לבוא בהמלצה טיפולית בעניינו. לטעמם הנאשם זקוק למסר ברור ביחס לחומרת מצבו ולגבול ברור וסמכותי, אותו גם הוריו אינם מצליחים להציב לו.

בדיון שהתקיים בעניינו של הנאשם ביום 02/05/22 מסרה אמו על הדרדרות במצבו. לדבריה הנאשם לא חוזר הביתה, מסתובב כל הלילה ומעשן דברים אסורים, לא לומד, מקלל ומדבר לא יפה.

במעמד דיון זה ביקש הנאשם הזדמנות נוספת לשיתוף פעולה עם שירות המבחן. הוא מסר כי אינו מתחייב לעמוד בתכנית הטיפול אך הוא מתחייב לנסות לעשות כן.

בתסקיר שהוגש ביום 20/06/22 עלה כי מאז הדיון האחרון הנאשם לא הגיע לפגישות עם שירות המבחן ואינו זמין לשיחות.

לדיון ביום 28/06/22 הנאשם כלל לא התייצב, ולדיון שאחריו התייצב לאחר שנעצר בצו הבאה ושוחרר. היום הובא לדיון באמצעות שב"ס, כשהוא עצור בתיק אחר.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי הערך המוגן הנפגע ממעשיו של הנאשם ידוע, כמו גם הצורך בהפסקת תופעת השימוש בסמים והפצתם. בהתייחס לתסקיר שירות המבחן, טענה כי ניתן ללמוד ממנו שהנאשם כיום בן 17 ושמונה חודשים, מצוי ללא מסגרת, זאת לאחר שהשימוש הפעיל בסמים לא אפשר את המשך שילובו בקשב לנוער. מבחינת ההתייחסות לעבירה, שירות המבחן מציין חוסר תפקוד והתנהגות המעוררת דאגה ממנה וכן שימוש פעיל בסמים גם היום. הוא מפנה לדאגות שעולות: התרועעות בחברה שולית, שימוש פעיל בסמים שונים, קושי בסמכות הורית, קושי לתת אימון בגורמי הטיפול השונים, שימוש באלימות בביתו. הנאשם לא מזהה את הדאגות במצבו, הוא מכחיש את הדאגות שמציפה האם. שירות המבחן מציין כי ההזדמנויות החוזרות והנשנות לנאשם מבלבלות ומזיקות לו. למרות הצהרותיו כי ישתף פעולה זה לא קורה בפועל והוא זקוק לגבול חיצוני וברור. בנסיבות אלה, עתרה להרשעתו בדין, השתתף מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

ב"כ הנאשם טען כי מדובר בכתב אישום מחודש מאי 20', הנאשם הודה בכתב האישום ולקח אחריות על מעשיו ואף שיתף פעולה תקופה ארוכה מתוכה שהה במסגרת נירים כתשעה חודשים. לדבריו, כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, ומאז תיקון החוק, במידה והיה נתפס כיום כבגיר בכמות סם זהה, האירוע היה מסתיים בקנס בלבד.

לטעמו אין קשר בין מצבו של הנאשם כעולה מהתסקיר, לבין העבירה אותה ביצע לפני כשנתיים. כן ביקש לתת את הדעת לכך שלא נפתחו לנאשם תיקים נוספים בעבירות סמים.

עוד טען כי הנאשם הבין את המשמעות של ביצוע העבירה, ואת ההשלכות של ההליך הפלילי ובהתחשב בכך שרק לאחרונה מלאו לו 18 שנים, יש מקום לפעול בדרכי טיפול ולהימנע מהרשעתו ולאפשר לו להיכנס לחיים הבוגרים ללא כתם פלילי. עוד הוסיף, כי נכון להיום צה"ל נמנע מלגייסו בשל כתב האישום שהוגש כנגדו והנאשם עשה מספר ניסיונות מול צה"ל על מנת לגייסו אך ישמעו אותו אך ורק במידה והוא לא יורשע בתיק זה.

אף כי ניתנה לנאשם הזדמנות לומר דברים לעניין עונשו, בחר לא לעשות כן.

עוד יצוין כי הקראת גזר הדין נקבעה ליום 23/11/22 אולם במועד זה התברר כי הנאשם נתון במעצר בגין תיק אחר. לפיכך נדחתה הקראת גזר הדין להיום.

דין והכרעה

הנאשם, כיום בן 18, הודה בעבירה של החזקת סמים מסוג חשיש וקנביס לצריכה עצמית, בהיותו כבן 15 ושבעה חודשים.

אין ספק כי ההליך הטיפולי בעניינו, שהיה ממושך, כשל ולא נשא פרי וכי כיום מצבו של הנאשם מדאיג ביותר בכל היבט של חייו.

טענות רבות נטענות ביחס לשינוי במצב החוקי, אשר כתוצאה ממנו העבירה בה הודה הפכה לעבירת קנס בכל הנוגע לבגירים, (ר' **תקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - החזקת קנאביס ושימוש בו לצריכה עצמית)**, התשפ"ב (2022)).

לצד האמור, יש לזכור כי המחוקק בחר מפורשות, ומתוך כוונת מכוון, כי ההסדר החדש לא יחול על אוכלוסיות מסוימות, אשר קיים אינטרס ציבורי מובהק להרתיען מפני שימוש בסמים, ובכללן אנשי כוחות הביטחון, אסירים וקטינים. (יש להוסיף כי ביחס להחרגת הקטינים מדובר בשלב זה בהוראת שעה.)

מכל מקום, ביחס לקטינים, בעת הזו עמדת המחוקק הינה כי יש מקום לנקיטת הליכים פליליים, והדבר נובע מהפוטנציאל ההרסני שיש בשימוש בסמים בגילאים צעירים, פוטנציאל אשר למרבה הצער בא לידי ביטוי בנזק שנגרם לנאשם עצמו, אשר כאמור אינו מצליח להתגייס לתפקוד נורמטיבי, ופוגע בעצמו ובמשפחתו אשר עומדת חסרת אונים אל מול התנהגותו.

כידוע, בית המשפט לנוער מעמיד את שיקול השיקום כערך מרכזי ונמנע מהרשעה בזהותו אופק שיקומי של ממש, מקל וחומר בעבירות של שימוש והחזקה של מסוכן מסוג קנבוס לצריכה עצמית, וזאת נוכח המצב החוקי אשר תיארתי לעיל, ואשר יוצר מצב חוקי חריג של החמרה בעניינם של קטינים ביחס לבגירים. לצד האמור, אין לטעמי מקום לאמירה גורפת לפיה בכל מקרה לא יהיה מקום להרשעה בעבירות אלו, ויש לבחון כל מקרה לגופו וכל קטין לנסיבותיו.

למרבה הצער, בעניינו של הנאשם, ועל אף הפוטנציאל הגלום בו, הרי שכעולה מהתסקיר ומאופן התנהלותו של הנאשם, לא ניתן להצביע בעת הזו על אופק שיקומי בו ניתן להיתלות כדי להצדיק הימנעות מהרשעה ואין מנוס מהשתת עונש מרתיע, צופה פני עתיד, על מנת להציב גבול ברור לנאשם, בתקווה שיסייע לגייסו לאסוף כוחותיו ולעצור את תהליך ההידרדרות בו מצוי.

לאור כל האמור לעיל, אני מחליטה להרשיע את הנאשם עפ"י סעיף 24 (1) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971 וגוזר את דינו כדלקמן:

1. אני גוזרת על הקטין 3 חודשי מאסר אותם ירצה, אם תוך שנתיים מהיום יעבור שוב עבירות סמים מסוג פשע.
2. על לשלם קנס בסך 1000 ₪. הקנס ישולם ב- 2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01/01/2023. פיגור בתשלום אחד מן השיעורים שנקבעו לעיל, יעמיד לפירעון מיידי את יתרת הקנס שטרם שולמה ויחייב את הנאשם בתשלום תוספת פיגורים כחוק. אם הופקדו על ידי הקטין כספים בעקבות צווי הבאה שהוציא בית המשפט, ייחשבו כספים אלה על חשבון הקנס; היתרה, ככל שקיימת, תוחזר למפקיד.
3. על פי סעי' 37א לפקודת הסמים המסוכנים הנני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של

3 חודשים. מובהר לנאשם כי עליו להפקיד את רישיון הנהיגה או להצהיר על העדרו במזכירות בית המשפט על מנת להתחיל את מרוץ התקופה, אולם הפסילה חלה החל מהיום, אף אם לא ימסור את הרישיון או הצהרה כאמור במזכירות בית המשפט.

הנאשם הצהיר כי אין לו רישיון נהיגה ועל כן, אין צורך בהפקדת רישיון

המוצגים מסוג סמים שנתפסו בתיק יושמדו.

הודע לנאשם זכותו לערער על גזר הדין בתוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע.

ניתנה והודעה היום י"ב כסלו תשפ"ג, 06/12/2022 במעמד הנוכחים.

שרון ריבלין-אחאי, שופטת

הוקלדעלידיאורלימרקוס